

Handläggare: Mona Maxe
Telefon: 08-508 28 321

Till
kulturnämnden

Underlag för budget 2014 med inriktning 2015 och 2016 Stadsarkivet

Stadsarkivets förslag till beslut

Stadsarkivet föreslår att kulturnämnden beslutar följande

1. att godkänna Stadsarkivets förslag till underlag för budget år 2014 och inriktning 2015 och 2016
2. att överlämna underlaget till kommunstyrelsen

Lennart Ploom
Stadsarkivarie

Mona Maxe
Stabschef

Ärendet

Enligt kommunallagen ska kommunens budget innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska alltid utgöra periodens första år. Stadsarkivets förslag har upprättats enligt de anvisningar som stadsledningskontoret har utfärdat.

Nämndernas underlag ska redovisa en övergripande och sammanfattande analys av verksamheten de kommande åren. Underlaget ska beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och demografiska förändringar samt effekterna av dessa och eventuella åtgärder.

Ärendets beredning

Stadsarkivets underlag till planering för år 2014 och inriktning för 2015 och 2016 har behandlats vid sammanträde med Arkivutskottet den 11 april 2013 och i Förvaltningsgruppen den 9 april 2013.

Bilagor

1. Stadsarkivets underlag till budget 2014 och plan 2015 och 2016

1. Kommunfullmäktiges inriktningsmål

1.1 Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Stockholmarna ska ha ett stadsarkiv i världsklass. Tillgången till informationen ska förbättras och stadens informationshantering effektiviseras. Stockholmarnas användande av stadens information ska öka.

Den digitala utvecklingen öppnar möjligheter till ökad delaktighet och samverkan. Stockholmarnas insyn och tillgång till stadens information underlättas genom Stadsarkivets utveckling av gemensamma arbetssätt för ärende- och dokumenthantering inom projektet eDok.

Stadens digitala system ska anslutas till e-arkiv Stockholm. E-arkivet utvecklas under perioden mot ökad användbarhet genom förbättrade söktjänster och lösningar för vidareutnyttjande av myndighetsinformation i form av öppen data.

Publika ytor och öppethållande utvecklas på sätt som gör det attraktivt och möjligt för alla att besöka oss och skapar en kreativ mötesplats för dagens och morgondagens stockholmare. Stadsarkivets användare ges ökat inflytande över utvecklingen av Stadsarkivets service och tillgången på arkivinformation.

Stadsarkivets samverkan med stadens verksamheter för att utveckla stadens informationsförsörjning fortsätter. Stadsarkivet erbjuder konsulttjänster inom informationshantering och bedriver utvecklingsprojekt inom området. E-förvaltningens införande ställer krav på utvecklade systemstöd och gemensamma lösningar. Stadsarkivet är med och adresserar dessa behov bl a genom eDok-projektets framtagande av tekniskt stöd och gemensamma processer inom staden för ärendehantering.

I enlighet med PSI-lagens intentioner om vidareutnyttjande av öppen data fortsätter Stadsarkivet arbetet för att andras återanvändande av arkivinformationen ska underlättas. Stadsarkivet samverkar med olika användargrupper i utvecklandet av tillgängligheten till arkivinformationen.

1.2 Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras

Effektiv handläggning

Svarsverksamheten på Stadsarkivet besvarar i nuläget ca 21 500 frågor årligen via mail, telefon, brev och webb. Det kommer fortsatt vara angeläget att flera olika kanaler står öppna för medborgare som vill ta del av arkivinformationen. Målsättningen ska dock vara att den digitala handläggningen erbjuder det snabbaste och mest attraktiva alternativet både ur användar- och verksamhetsperspektiv.

Den skanning som under 2013 utförs av bouppteckningar för åren 1980-2001 kommer att underlätta handläggningen av dessa ärenden under de kommande åren.

Antalet sociala ärenden kommer sannolikt vara fortsatt högt under perioden eftersom Ersättningsmyndigheten under denna tid arbetar med att pröva ansökningar om ersättning för vanvård.

Stadsarkivet prövar och inför kontinuerligt ny teknik för att underlätta medborgarnas möjligheter att ta del av informationen i arkiven och för att förenkla och effektivisera handläggningen av tillhandahållandet. Stadens kommande upphandling av telefoni bör här kunna innebära möjligheter till förbättrad service.

Förstärkt vetenskapligt samarbete

Stadsarkivet ska utveckla och stärka samverkan med den vetenskapliga forskningen. Det gäller samarbetet med informations- och arkivvetenskapliga institutioner för en kvalificerad kompetensutveckling av Stadsarkivets medarbetare. Det gäller också samverkan med historisk forskning i arkivinformation som är ett av flera sätt att lyfta informationens användbarhet och marknadsföra arkivet. Stadsarkivet ska också delta i gemensamma projekt med vetenskaplig forskning kring innovationer riktade mot nya modeller och verktyg för återsökning och tillgänglighet i digital information/öppen data.

Större öppenhet och förbättrad insyn

Stadsarkivet ska bidra till en informationshantering i staden som ger större öppenhet och förbättrad insyn samtidigt som kvaliteten i handlägningsprocesserna ökar.

Ökad samverkan

Dialog och samverkan med olika typer av aktörer på det publika området ska utvecklas och öka. Till exempel har ett samarbete mellan Stadsarkivets läsesal och Stadsmuseets faktarum inletts. Verksamheter med anknytning till stadens kultur och historia ska beredas möjlighet att använda sig av Stadsarkivets publika rum som forum och scen. Användarna ska ges möjlighet till ökat inflytande genom olika typer av samverkansforum och systematiska brukarundersökningar.

Ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Alla besökare ska kunna förflytta sig, vistas i och använda Stadsarkivets tjänster i den publika miljön och bemötas med kunskap och respekt. Stadsarkivet fortsätter att utveckla tillgängligheten i samverkan med Rådet för funktionshinder. Arbetet med att anpassa webbplatsen för personer med olika funktionsnedsättningar fortsätter. Stadsarkivets medarbetare kommer att ha möjlighet att fortlöpande utveckla sin kompetens i bemötandefrågor.

Förbättrad uppföljning

Stadsarkivet ska identifiera och införa fler uppföljningsbara nyckeltal.

Aktuella upphandlingar

Under planperioden kommer Stadsarkivet att genomföra två upphandlingar. Den ena avser upphandling av larm- och passersystem för verksamhetslokalerna och den andra städtjänster.

1.3 Stadens verksamheter är kostnadseffektiva

Genom Stadsarkivets stadsövergripande arbete för att etablera en gemensam informationsstruktur och hantering skapas förutsättningar för en kostnadseffektiv informationshantering i staden. Det arbetet ska bedrivas via e-arkiv Stockholm och arbetet med gemensamt dokument- och ärendehanteringssystem i projektet eDok.

Införandet av e-förvaltningen ställer krav på ställningstaganden rörande allmänna handlingars juridiska status i analog och digital form. Framtida digitaliseringar ställer krav på genomtänkta avvägningar i syfte att uppnå ett effektivt bevarande och tillgängliggörande. Detta gäller i samma grad för digitaliserad media som t ex ljud och rörlig bild. Stadsarkivet kommer att söka samarbeten med externa aktörer i syfte att hitta hållbara lösningar inom området.

Stadsarkivet arbetar kontinuerligt med att utveckla effektivare arbetsmetoder. Hittills har tre arbetsprocesser effektiviserats med hjälp av Lean-metoden. Fler arbetsprocesser kommer att genomlysas med hjälp av denna metod. Närmast i tur står processen för framtagning av handlingar ur arkivet och processen för publicering av digitalt material. Stadsarkivet satsar också på utbildning i bemötande av kunder och effektivare kommunikation.

2. Nämndens verksamhetsområde

De närmaste åren fortsätter Stadsarkivet sitt arbete med att bli alla stockholmares arkiv. Det innebär både en ökad roll som resurs för hela stadens informationshantering, och ett ökat fokus på användarnas behov och önskemål.

Utveckla myndighetsservice

Stadens informationshantering går mot gemensamma lösningar där verksamheterna delar tekniska plattformar, informationsstrukturer och arbetsprocesser. För att uppnå en rationell informationshantering i staden som skapar nytta för medborgarna krävs att detta sker på ett samlat sätt genom en samordnad informationsförvaltning i staden. Stadsarkivet har en tongivande och drivande roll i en sådan samordnad informationsförvaltning. Flera förvaltningar och bolag har resurser i form av egen personal, till exempel arkivarier som arbetar med informationshantering. Andra verksamheter har inte utrymme för sådana egna resurser. Stadsarkivet ska utöver befintlig rådgivning erbjuda konsulttjänster inom informationshantering. Även inom digitalisering av arkivhandlingar i olika format och på olika sätt kan Stadsarkivet erbjuda råd och stöd men också tjänster för att kunna utföra olika digitaliseringar. Tillsammans med en utvecklad tillsyn där egenkontroll kan ges en mer framträdande plats samlas dessa tjänster under vad vi kallar en utvecklad myndighetsservice.

Utveckling av Stadsarkivets publika verksamhet

Den förstudie som avslutades i februari 2013 kommer att generera åtgärder på en rad olika publika områden fram till 2016. Stadsarkivets ska bli lättare att hitta till, omgivningarna rustas upp och de publika lokalerna optimeras för en flexiblere verksamhet. Öppettider, bemanning och säkerhet ska förbättras. Den pedagogiska verksamheten och programverksamheten ska utvecklas och utställningsytan utökas.

Utveckla History Marketing

Stockholms stad, dess förvaltningar och bolag har en rik och mångfacetterad historia. Stadsarkivet ska marknadsföra och tolka stadens verksamheters historia och använda den i byggandet av Stockholms stads varumärke, så att medarbetare och medborgare får en större kunskap om och känsla för verksamheternas villkor i historien och samtiden. Under 2013 kommer en plan för detta arbete tas fram.

Kommunikation och användardialog

Kommunikationsarbetet ska utvecklas bland annat genom rekrytering av en kommunikationsstrateg. Användardialog och uppföljning ska ske mer systematiskt.

Användningen av arkivets digitala resurser

Stadsarkivets besökare ska kunna ta del av arkivets digitala resurser via aktuella verktyg, t ex läsplattor och smartphones. Hur besökarna ska få tillgång till den digitala informationen i läsesalen utreds under 2013. Med utredningen som grund ska den digitala miljön utvecklas för att möta kundernas behov.

Digitalisering och indexering öppnar möjligheter att förenkla åtkomsten till arkivinformatonen. Genom ökad självservice ges snabbare tillgång till önskad information och frigör resurser för ännu bättre tillgängliggörande.

Tolka och implementera PSI-lagen

Stadsarkivet utvecklar offentlighetsprincipen genom arbetet med e-förvaltning och PSI-lagen. Arkivinformatonen tillhör Stockholms stad och med nya verktyg och plattformar kan fler ta del av mer. Stadsarkivet ska i samverkan med flera aktörer inom och utom Stockholms stad utveckla metoder för att tillhandahålla öppen data i enlighet med PSI-lagen.

Utveckla webben och dialogen i sociala medier

Stadsarkivets webbplatser ska bli mer interaktiva och användbara och den aktiva närvaron i sociala medier ska öka. Stadsarkivets egen webbsida och Stockholmskällan kommer fortsatt vara centrala kanaler för tillgängliggörande av digitaliserad och bearbetad arkivinformatonen. Samtidigt ska Stadsarkivet ansluta webbtjänster till stockholm.se.

Övergång till ARKIS

Stadsarkivet ska under perioden utöka användningen av Riksarkivets system för arkivredovisning, ARKIS. Systemet används av samtliga institutioner inom Riksarkivet. Via webb är systemet tillgängligt i form av den Nationella Arkivdatabasen (NAD) som är den enda rikstäckande arkivdatabasen för allmänt bruk.

Samverkan med Riksarkivet

Stadsarkivet har sedan tillkomsten 1930 haft rollen som arkivmyndighet för de lokala statliga myndigheterna i Stockholm. En ny förordning träder i kraft 2013 och ett nytt avtal som reglerar den ekonomiska ersättningen ska slutas under 2013.

Implementering och utveckling av arkivvårdsplanen

Under 2013 tar Stadsarkivet fram och implementerar en plan för tillsyn, vård och långsiktigt bevarande av arkivinformationen. I takt med att digitalisering blir ett allt viktigare redskap för långsiktigt bevarande och tillhandahållande kommer samarbetet med externa samarbetspartners att förstärkas.

Ett utvecklingsområde i arkivvårdsplanen blir hantering av ljud och rörlig bild. Under perioden förväntas leveranser av sådan information öka väsentligt. Stadsarkivets kompetens inom området måste utvecklas och förstärkas för att säkerställa en långsiktig tillgång till informationen.

Upphandling av digitaliseringstjänster

Stadsarkivet har genomfört en upphandling kring digitaliseringstjänster som ett ramavtal med möjlighet för stadens förvaltningar och bolag att kunna avropa ifrån. Avtalet gäller från 1 april 2013 till 31 mars 2016 med möjlighet till förlängning ett år. Med denna ramupphandling har det skapats möjlighet för effektiviseringar och större kunskapspridning kring digitalisering på olika sätt och i olika format.

Världsminnet

Stadens byggnadsritningar från 1713 till 1978 utnämndes 2011 till Memory of the World (världsminne) av UNESCO. Stadsarkivet ska under perioden i samverkan med bland andra stadsbyggnadskontoret vidareutveckla tillgängligheten till och återanvändningsmöjligheterna för byggnadsritningarna. Byggnadsritningarna presenteras på en särskild webbplats för dialog och aktivt användande.

Tillgängliggörande

Under perioden kommer Stadsarkivet i allt högre grad att anpassa arkivens sökingångar till brukarnas behov och perspektiv och till den tekniska utvecklingen. Efterfrågan på skräddarsydda tjänster, exempelvis s k ”scan-on-demand” kommer att öka. I detta arbete ligger en proaktiv omvärldsbevakning, en smidig anpassning till nya digitala möjligheter och enkla beställnings- och betalningssystem.

Utökade samarbeten med externa aktörer, såväl aktiva samarbeten som tillhandahållande av Öppna data, ger möjlighet till spridande av arkivinformatiönen på flera samtidiga medier.

Personalplanering, bemannings- och kompetensförsörjningsstrategi

Stadsarkivets roll som informationsresurs kommer att bli större. Till följd av detta kommer kravet på kommunikationen med stadens förvaltningar och bolag, statliga institutioner, medborgare och andra aktörer att öka. Användarna förväntar sig dessutom delaktighet och anpassade lösningar. Framtidens behov förutsätter ett kommunikativt medarbetarskap. Medarbetarna måste kunna fånga användarnas önskemål och kunna förmedla Stadsarkivets information på ett effektivt sätt. Stadsarkivet ska under perioden utveckla en bemannings- och kompetensförsörjningsstrategi som kan möta kort- och långsiktiga behov av chefer och medarbetare. Bedömningen är att verksamheten under kommande period kommer att behöva nya typer av kompetenser. Dessa behov kan delvis tillgodoses i samband med naturliga avgångar och nyrekryteringar.

Stadsarkivet försätter att arbeta aktivt tillsammans med företagshälsovården för att hålla sjukfrånvaron på en så låg nivå som möjligt.

Kulturnämnden har i samband med verksamhetsplanen för 2013 antagit en jämställdhets- och mångfaldsplan för Stadsarkivet för åren 2013-2015. Planen innehåller mål och konkreta aktiviteter.

3. Sammanfattande ekonomisk analys

Arbetet med ständiga förbättringar och effektiviseringar av verksamheten fortsätter genom att följa upp verksamheten kontinuerligt och analysera arbetssätt. Stadsarkivet ska på alla nivåer präglas av en kostnadseffektiv drift och ett resursanvändande som ger medborgarna bästa möjliga verksamhet. Bedömningen är att verksamhetens mål kan uppfyllas inom tilldelad budget.

3.1 Drift

Den av kommunstyrelsen föreslagna budgeten för 2014 uppgår till 68,4 mnkr i kostnader och 18 mnkr i intäkter, netto 50,4 mnkr. Inriktningen för år 2015 och 2016 är 67,6 mnkr i kostnader och 18 mnkr i intäkter, netto 49,6 mnkr. Till detta ska läggas beräknade omslutningsförändringar på ca 10 mnkr till följd av leveransintäkter, projektmedel m m. Faktorer som påverkar budgeten de kommande åren är det nya avtalet avseende Landsarkivuppdraget och projektet e-Dok (stadens gemensamma ärende/dokumenthanteringssystem).

3.2 Investeringar

Under kommande år behöver Stadsarkivet investera i nytt passage- och larmsystem, både i fråga om övervakning men också när det gäller passage och

åtkomst till olika delar av arkiven. En sådan upphandling kommer att påbörjas under 2013.

Under planperioden behöver investeringar också göras för utveckling och anpassning av de publika ytorna på Stadsarkivet. Det handlar om att bättre ta hand om ökade kundbesök till läsesalen men också öka tillgängligheten till arkivinformationen via fler medier på plats, t ex att ta del av ljud- och filmformat.

5. Lokalförsörjningsplan

5.1 Inledning

Stadsarkivets lokalbestånd består av tre olika verksamhetslokaler för administration och förvaring av arkivmaterial. Dessa är förlagda till Kungsklippan 6, som består av verksamhetslokaler för administration och förvaring, och Magasin 3 och 6 i Frihamnen, som i huvudsak består av lokaler för förvaring av arkivmaterial.

Lokalerna i Frihamnen förvaltas av Stockholm Hamn AB och på Kungsklippan av Fastighetsnämnden. Lokalkostnaden uppgår i dagsläget till 22,2 mnkr per år.

Stadsarkivets verksamhetslokaler omfattar totalt 17 544 kvm fördelat på:

- Kungsholmsgatan 3/Kungsklippan 6 (K6): **12 451 kvm**
- Magasin 3 Frihamnen (M3): **3 558 kvm**
- Magasin 6 Frihamnen (M6): **1 535 kvm**

5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av faktorer som förändrar behovet av lokaler

Under de närmaste 3-4 åren kommer Stadsarkivet att behöva ytterligare lokaler för att kunna tillgodose behovet och efterfrågan från både kommunala och statliga myndigheter som vill leverera sina analoga arkiv. En försiktig bedömning är att olika myndigheter kan komma att leverera mellan 15 000 och 20 000 hyllmeter arkiv under nämnda period. Om tre år kommer hyresavtalet med Stockholm hamn AB avseende lokalerna i Frihamnen att löpa ut. En översyn av framtida lokalbehov ska göras med syfte att utreda hur behoven ska tillgodoses.

5.3 Kapacitet

För arkivering uppgår Stadsarkivets lokalkapacitet till ca 85 000 hyllmeter (hm), varav ca 77 000 hm är upptagen och 8 000 hm ledig.

Prognosen är att kommande leveranser kan klaras av genom interna omflyttningar under perioden. Det saknas dock kapacitet för oförutsedda större arkivleveranser.

För kontorslokaler är kapaciteten tillgodosedd men en översyn kommer att göras under planperioden.

5.4 Förändringar i lokalbeståndet

Stadsarkivet har genomfört en förstudie av de publika ytorna på Kungsklippan 6 med syfte att se över möjligheterna att förändra, utöka och anpassa de publika ytorna både ifråga om utbud men också om kapacitet att ta emot fler besökare. Målsättningen är att ett förändringsarbete kommer igång under 2014 och avslutas senast 2016.

5.5 Kostnadsutveckling

Hyrorna för Stadsarkivets lokaler beräknas öka med ca 250 000 kr fr o m 2013. Dessutom sker hyresjusteringar kopplade till KPI.

5.6 Effektiviseringsmöjligheter

För de administrativa lokalerna görs en översyn över hur dessa kan användas mer effektivt.

5.7 Övrigt

Hyresavtalet med Stockholms hamn AB, för Magasin 3 och 6, går ut 2016.